

Előfizetési árak:

Rész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 > — >
Negyedévre . 5 > — >
Egy hóra . . 1 > 70 >
Egyes szám ára 8 fillér

Kiadóhivatal:

Mária-utca 1. sz.
hol az előfizetések és a hirdetések elfogadtnak.

Szerkesztői iroda:

Mária-utca 1. sz.
első emelet,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot

viszsa nem adunk.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Az augurok tanácskoznak.

Pécs, 1901. március 22.

Véres háborút, az „államföntartó párt” veszedelmes szakadását várták sokan az összeférhetlenségi törvény revíziójának kérdésében. Fegyverkeztek a szigorítók Szilágyi Dezsővel az élükön; nekik nem volt elég az előadói javaslat s a kiküldött albizottságban keresztülvitték annak lényeges szigorítását. Az enyhítők pártja is erősen készült a küzdelemre; vezérük, Tisza István gróf, pörére vetkőzött, hogy semmi se feszélyezze a szabad mozgásban, mikor birokra megy a közgazdasági tevékenység ellenzőivel. A mandátum hasznosítóinak persze tulszigoru volt még az előadói javaslat is s azon törték a fejüket, hogyan lehetne az egész revizionális akciót megbuktatni.

Erre nézve először azt a taktikát eszelték ki, hogy ők maguk fognak olyan képtelen és talhajtott szigorításokat indítványozni, a melyek aztán az egész javaslatnak a nyakát szegik, ha a képviselőházban nem is, de legalább a főrendiházban s így törvény mégsem lesz belőle. Utóbb azonban meggondolták a dolgot, mert a jelekből ítélve nem ok nélkül arra a meggyőződésre jutottak, hogy az ördög nem alszik s a képviselőházban még olyan szigorításoknak is meglesz a többségük, a melyeket ők képteleneknek tartanak; a

főrendi házba vetett bizalmuk is megintgott, mikor látták, hogy maguk a főrendek kezdik propagálni azt az eszmét, hogy az összeférhetlenség terjesztessék ki a főrendiházra is.

Taktikát változtattak tehát, még mielőtt komolyan akcióba léptek volna s a nyílt parlamenti küzdelem helyett a kulisszák mögötti megdolgozás politikáját választották. Mert hát a szigorítások indítványozása kétélű fegyver, a melylyel nagyon könnyen magukban tettek volna kárt; sokkal célszerűbb a szigorítási tervekben még a tervezgetés stádiumában értelmetlenül tenni annyit, a mennyit a főforgó körülmények között lehet.

És ez a taktika ugylátszik bevált, mert a revíziós bizottság összeülése előtt Gajary Ödön bejelentette a miniszterelnöknek, hogy a szabadelvűpárt kebelében az összeférhetlenségi törvény ellen megindított akció leszereltetett és Tisza István kijelentette, hogy téves az a hír, mintha ő a bizottsági tárgyalások folyamán módosítványokat akarna előterjeszteni, mert ő el sem fog menni a bizottsági tárgyalásokra.

Szent lesz tehát a békeség az augurok között, mert azok a tanácskozások, a melyeket a miniszterelnök egyrésztől Tisza Istvánnal, másrésztől pedig Szilágyi Dezsővel folytatott, teljes eredményre vezettek. A paktumok nagy mestere nyélbe

tűtötte a legújabb paktumot is, a melynek következtében az összeférhetlenség kérdésében készült előadói és albizottsági javaslatok gyökeres változásokat fognak szenvedni.

Hogy ezek a változások melyik irányzat érdekét fogják szolgálni, azzal tisztában lehetünk, ha meggondoljuk, hogy a mandátumhasznosítók vezére nem is tartja érdemesnek részt venni a bizottság további munkálkodásában. Majd elvégzi helyette az ő irányzatának szolgálatát maga Széll Kálmán; mert a mikor az inkompatibilisták előre bejelentik, hogy a revízió elleni akciójukat leszerelték, akkor azokon a javaslatokon a melyek a szigorítók intenciót szolgálják, a gyökeres változtatásokat csakugyan nem kezdeményezheti más, mint maga Széll Kálmán, vagy legfőlegb valamelyik előtérbe tolt strómannja.

De vajjon mit szól mindezekhez a szigorításokat indítványozó Szilágyi Dezső, akiről köztudomásu, hogy nem igen tapossa ezt a hitvány sárteket olyan ember, a ki őt valaha lekapta volna a lábáról. Nos az igaz, hogy harc és háboruban nem győzte le senki; de hisz itt még nem volt háboru, csak amolyan bizalmas tanácskozás s ez is nem az ellenféllel, hanem a miniszterelnökkel s ugy bizalmas beszélgetésben sok mindenfélét ki lehet csinálni, a mi a fórumon nem menne semmikép se.

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

Változó szerelem.

— A „Pécsi Figyelő” eredeti tárcája. —

Irtá: Nagy József.

Március hó.

... Tegnap még mosolyogva tekintett le a napsugár a tiszta kék égboltról, erős, egető sugarával végigperzselt a növényház virágait, de csak egy hervadt, pusztult el belőlük, a többi dacolt a melegséggel s egy harmatcseppel, mely az égen át hullt le rá, ismét feléledt, virít, illatoz tovább.

Ma már szürke lett a látóhatár, mint valami megkezdett kép háttere, a melyet kezdő pacsmagolt a vászonra unalmában. A tegnapi nap gyilkos sugarai felhők mögé bujtak, a melyből hullott a köny a megperzselt s lehullt virág sirhalmára.

És a mikor kiapadt minden könye a felhőnek; a mikor teljesen kisirta magát: a nap tüze újra áthatott rajta és mosolygott, pajzánkodott. Ujra kereste a virágot, hogy ezerszirmos kelyhéből kiszivja az éltető édes nedűt, mikép a szenvedély az ifjúból az életkedvet.

A tavasz első napsugara a hogy végig siklott az arcomon, lobbort vetett a vérem. Valami bolondos, poétikus hangulat fogott el.

Kerestem hozzá az ideált. Nem kellett soká kutatnom, — megtaláltam. Gyöngé, de fiatal aranyos szőke asszony volt.

Az ablakja előtt jártam már régóta és nem vettem előbb észre, csak mikor a tavasz első fuvalma megérintett, a mikor hangulatot keltett bennem valami megnevezhetetlen édes, vágó érzélem.

Nem tudom, hogy, hogyse, de nagyon hamar megismerkedtem vele. Eleinte kedves, de hideg mosolylyal fogadta bókjaimat, látszólag azonban örült, hogy hizelegtem, hogy szépen, lágyan beszéltem neki.

A bókhoz ugyan hozzá volt szokva, mert azok a kikent, kifent alakok, a kik gépiesen hajlongtak körülötte, elhalmozták vele. Csakhogy mégis volt különbség az emyém s az övék között. Tudta ezt a szép asszony. Azok a gavallérok, kik szerelmes szavakat suttogtak fülébe; a kik térden állva könyörögtek előtte egy csókjaért, — ugyanezt cselekszik meg váltakozva egy-egy másik asszony előtt s napi munkájuk „győzelmük” dicsekvéséből áll. Ugy érezte, hogy ezek közt a kóbolgó lovagok közt megfagyna a vére, kővé válnék a szive. Megborzadt a hűvös, érzélem nélküli vallomásoktól és sietett a férje karjaiba. Ott még hűvösebb volt. Annak az embernek sohasem dobogott a szive. Talán még az első feleségét sem tudta szeretni, hát hogy szerethette volna a harmadikat.

Ha e vén embernek a pulzusa tizzel többet lüktetett, nem a felesége ölében ke

resett enyhülést, hanem jeges borogatást és pilulákat rendeltet magának.

És a hogy a kis tüzesvérű asszonyka elgondolkozott boldogtalansága felett, egészen belebetegedett. Mindig az elmúlásra, a halálra gondolt.

Ebben a beteg állapotában kerültem össze vele.

... Valahol a hegyek között találkoztunk egy szép tavaszi napon. Nem tudom határozottan, hogy kerültünk össze. Ő gyógyulást ment keresni és én véletlen arra tévedtem, a merre gyógyítani kellett . . .

Együtt róttuk a pázsitos utakat. Letéptem és átadtam neki egy-egy megtetszett virágot. Nem volt pajzán. Valami különös bágyadságot fedeztem fel a tekintetében. A mikor beszélt, mégis minden szónál össze csucsorította az ajkát, mintha csókra nyújtotta volna.

És az én poétikus hangulatomban nagyon könnyű volt megtetszenie minden lépésnek, minden szokásnak. Hiszen minden leányt és minden asszonyt szerettem volna a keblemre szorítani és vég nélkül csókolni, csókolni.

Véletlenül Őt is megcsókoltam. Hargosan nézett végig illetlenségemért, de nem szólt hozzá semmit.

Máskor aztán felkerestem a lakásán. Nagyon jól éreztük magunkat ebben a kis meleg fészekben, a hol a férj nem igen háborgatott bennünket.

Ezerszer biztosítottuk egymást örök sze-

Hogy Széll Kálmánnak nehéz munkája volt, míg a paktumot Szilágyival nyélbe üthette, arról mi sem tanuskodik ékesenszólóbban, mint az a legújabb hír, hogy Széll Kálmán, aki mindig azt hangoztatta, hogy sem párt-, sem kabinetkérdést ebből az ügyből nem csinál és teljesen szabad kezet enged párthiveinek az erre való állásfoglalásnál, most az egész javaslattal szemben szolidaritást vállal, ha a bizottság azon a Tisza Istvánnal kötött paktumnak megfelelő változtatásokat eszközölni fogja.

Ez volt tehát az ára a Szilágyi-féle szigorítások elejtésének, hogy legalább a maradéknak a sorsa biztosítsék a kabinetkérdés fölvetésével. Mert e nélkül bizony közelfekvő volt a föltevés, hogy a Szilágyi tekintélyével fődözött szigorításoknak a szabadelvű pártban sok pártolója marad akkor is, ha utóbb ezektől maga Szilágyi el is találja állni.

A mint a kérdés most áll, az az eredménye az augurok tanácskozásának, hogy a látszat kedvéért csinálnak megint egy törvényt, a mely ékes erkölcsi elvekkel lesz telespékelve, de csak a törvénytár számára, a gyakorlati életben pedig tovább fog virágozni a honatyák közgazdasági tevékenysége, a mely eddig is már a virágzásnak olyan szédületes magaslátára emelte ezt a jámbor nemzetet.

Ezzel aztán meg lehetnek elégedve Tisza István és társai is, hisz nekik sem lehet kifogásuk az ellen, hogy dusjövedelmű színekuráik mellett legyen olyan törvényünk is legalább a törvénykönyvben, a mely tanúságot tesz arról, mennyire a szíven feküdt ennek a parlamentnek a saját erkölcsi színvonalának emelése.

Vidéki hátralékosainkat tisztelettel felkérjük, szíveskedjenek hátralékaikat mielőbb beküldeni.

relmünkről. Beszéltünk arról is, hogy majd megszőktetem, mint a regényekben szokás és az erdő mélyén sziklaüregben fogunk lakni nagy örömben, megelégedésben és boldogságban.

Bolond álom, tűnő ábránd! Szegény kis szőke asszonyka!

Mikor az erdő vidám dalosai elköltöztek, az én kis ideálom beteg lett. És amikor az első hó halotti leplet vont a természet fölül, akkorra elkészült az ő szemfedője is . . .

Szabad időmet ott töltöttem betegágya mellett. Mesélgettem neki a regévilág tündér alakjairól, a tavaszról, mely jó a tél után; a virágról, melyet fakaszt a napsugár, a szerelemről, melyet ápol a szív.

S ilyenkor láttam még felcsillamlani bágyadtfényű szemeit, láttam gyöngye pirt azon az elhalványodott hamvas arcon, melyet a halál csókja már megérintett és láttam mosolyra nyilni szintelen ajkait.

Utoljára láttam!

Egy derült téli napon, mikor a nyugvó nap arany sugarai elhintették bucsucsókjukat a hófödte tájon, bucsut mondott ő is e földi világnak, hogy átköltözzék lelke abba a másik világba, hol örökös boldogság, néma nyugalom van.

Megsírattam. Imádkoztam érte. És alig egy hétre eloszlott emlékével együtt a rövid, heves, nagy szerelem, melyet éreztem iránta.

S most bolygom újra az erdőt, a mezőt, az utcákat; keresem újra a tavaszi verőfényben támadt hangulathoz az ideált.

* **Vármegyei közgyűlés.** Baranyavármegye törvényhatósági bizottsága április hó 9-én (kedden, délelőtti 10 órakor tartja évnegyedes rendes közgyűlését a következő tárgyszorozattal:

I. Évnegyedes jelentés: 1. Alispán jelentése az elmúlt évnegyedről.

II. Kormányrendeletek: 2. Földmivélségi miniszter leirata a vármegyei községek munkás segélyalapjai részére 15.000 korona államsegély kiutalványozása tárgyában.

III. Állandó választmány jelentései: 3. Az 1901—1902. évi közuti költségvetésre vonatkozó kereskedelemügyi miniszteri rendelet. 4. Baranyavármegyei községi- és körjegyzők egyletének munkaerőszaporítás — és 5. a községi és közmunka szabályrendelet végrehajtásának felfüggesztése iránt beadott emlékiratai. 6. A fegyelmi és rendbirságok hovaforrásáról szóló — és 7. a tűzrendészeti szabályrendeletek módosítása. 8. Mathievics Mátyas pécsi lakos, utépítési vállalkozónak kötbér elengedése iránti kérvénye. 9. Az ut alap 1899—1900. évi zárszámadása. 10. Házi pénztár —, 11. betegápolási alap —, 12. erdészeti alap —, 13. gyámpénztári tartalék alap —, 14. házipénztári törzstőke-s tartalék-alap —, 15. tiszti nyugdíj-alap —, 16. iparskola-alap —, 17. lótenyésztési alap —, 18. hivatalos lap alapja —, 19. Baranyacsatorna alap —, 20. állategészségügyi alap —, 21. árvaházi alap —, 22. tanítói jutalomdíj-alap —, 23. László-közkórházi tartalék-alap —, 24. mezőgazdasági alap —, 25. anyakönyvvezetői tiszteletdíj alap —, 26. szegény-alap —, 27. Schaumburg-Lippe hg.-féle jutalomdíj alap —, 28. nyomtatvány-alap —, 29. honvédtiszt képző alap —, 30. ebadó-alap —, 31. László-közkórházi alap —, és 32. körorvosi javadalmazás-alap 1900. évi zárszámadásai tárgyában. 33. Haass Károly volt szolgabiro által elsikkasztott és a gyámpénztári tartalék-alapból megtérített összegnek a gyámpénztári tartalék-alapból való végleges leírása tárgyában. 34. Berta Sándor mohácsi lakos telebbezése a mohácsi szigeti utakra kivetett védgátköltségek kifizetése tárgyában. 35. Mohács nagyközség arvatárának 1899. évről szerkesztett számadása. 36. Szabályrendelet a temetési járulékról. 37. Özv. Percel Bénin nyugdíjazási kérvénye. 38. Özv. Ruwald Jánosné kérvénye elhunyt unokája, néhai Ruwald Aladár volt vármegyei díjnok által befizetett nyugdíjjárulékok visszatérítése iránt. 39. Mohácsi József, a vármegye tulajdonát képezett siklósi szedreskertenél alkalmazva volt kertésznek kegydíjaztatása iránti kérelme. 40. Linder Ádám vármegyei utkaparónak kegydíjazási kérvénye. 41. Mohácson felállítandó harmadik gyógyszertár engedélyezése iránti kérvények tárgyában hozott vm. közegészségügyi bizottsági határozat. 42. Viszló községnek nagyközséggé leendő átalakulása iránti kérelme. 43. Belvárd község elüljáróságának a rácpetrei körjegyzőség megosztása tárgyában beadott kérelme. 44. A községi munkás segély-alapok létesítése és kezelése tárgyában alkotott szabályrendeletre nézve fölmerült földmivélségi miniszteri észrevételek. 45. László közkórház 1900. évi január 1. — április 30-ig terjedő zárszámadása. 46. Baranyavármegye szabályrendelet-tervezete a babaügy rendezése tárgyában. 47. Mohács nagyközség képviselő-testületének Toldy Ignác nagyközségi bíró lemondási ügye tárgyában hozott határozata. 48. Bellye község vágatási és vágóhid használati díjak megállapítása tárgyában hozott képviselő testületi határozata. 49. Maráza község képvis. testületének több rendbeli adásvételi jogügylet tárgyában hozott határozata. 50. Bozsok község ingatlan eladása tárgyában hozott s megfelelőbb képvis. testületi határozata. 50. Bogdása község 1898—1899. évi megnehezményezett s számvevőileg megvizsgált bírói számadásai. 52. Néray Pál, pécsvárad körorvosnak fizetés felemelés iránti

kérvénye. 53—58. községi ügyek és számadások.

IV. Indítvány: 86. Halvaz József m. biz. tag indítványa b. Fejérváry Géza honvédelmi m. kir. miniszter üdvözlése tárgyában.

V. Küldöttségi jelentések: 87. Számonkérőszék jegyzőkönyve. 88. Állandó bíráló választmány jelentése a legtöbb adót fizető biz. tagok 1901. évi névjegyzékében eszközölt változtatások tárgyában. 89. Igazoló választmány jelentése a viszlói választó-kerületben megejtett pótválasztás eredményéről.

VI. Tiszti jelentések: 90. Alispán jelentése a vmegye tulajdonát képező siklósi szedreskert eladása tárgyában. 91. A 7 járási főszolgabíró 1900. évi pénzesnaplójának felülvizsgálata tárgyában. 92. Vm. t. főorvos jelentése dr. Schwarz Vilmos vasasi bányorvos — és 93. Szabó Péterné szül. Ulacska Erzsébet viszlói szülésznő oklevelének kihirdetése tárgyában.

VII. Törvényhatóságok levelezései: 94. Somogyvármegye megkeresése Zrinyi Miklós emlékére emelendő szobor költségeihez való hozzájárulás iránt.

VIII. Kérvények: 95. A kaposvári siketnéma-intézet igazgatótanácsának kérvénye az intézet fentartásához évi állandó hozzájárulási összeg megzavazása iránt.

IX. Községi számadások: 96—98. pont. 99. Jegyzőkönyvet hitelesítő küldöttség megválasztása.

Hirek.

Pécs, 1901. március 23.

Napirend 1901. március 23-án.

Naptár: szombat, márc. 23. — Róm. kath.: Frumene. — Prot.: Frumenc. — Görög-kel. (márc. 10.) Kodrát. — Zsidó: Nisan 8. — Nap két 5 óra 42 perckor; nyugszik 6 órakor. — Hold két 7 óra 2 perckor reggel; nyugszik este 10 óra 11 perckor.

Időjelzés. A központi meteorológiai intézet jelzése szerint: szeles, hűvös idő és eső várható.

Színház: »Makrancos hölgy«, vigjáték.

— **(Az első évforduló.)** A múlt évben, virágnitő szép március havában, egész Pécsvárosának aggódó részvéte kísérte egy nagybeteg ember haláltusáját. S holnap március 23-án, lesz egy éve, hogy a mitől feltünk, bekövetkezett. Meghalt a mi nagybetegünk; a magyar keramiai ipar világhírű megalkotója, Zsolnay Vilmos, Pécs szab. kir. város díszpolgéra. Meghalt, gyászára városunknak, vesztességére a magyar agyagiparnak, a melyet világhírűvé tett. S a holnapi napon kegyelettel emlékezzünk meg róla, mert egyike volt ő ama keveseknek, kiket azért adott az Isten a magyarnak, hogy e nemzet dicsőségét hirdessék az egész világ előtt!

— **(Ujtás a postáknál.)** A posta és távirda szolgálatba érdekes ujtást vitt bele a kereskedelemügyi miniszter. Elrendelte, hogy a jövőben az összes postahivatalok a pénzbevétel fölöslegeiket a postaállomáson levő osztrák-magyar bank fiókjába naponként szolgáltatassák be. E befizetésekről a nemzeti bank a postaigazgatóságok útján fog elszámolni a kereskedelemügyi kormánynak. Ez az ujtás 1902. év első napján lép életbe.

— **(Halálozások.)** Keserics Károly, nyug. pénzügyi tanácsos, Keserics Ferenc mohácsi esperes-plebános édesatyja, f. hó 19-én éjjel 75 éves korában meghalt Ujvidéken. A megboldogult hosszabb ideig Pécsen működött mint adófelügyelő s egy ideig a pécsi jogliceumnak is volt helyettes tanára. — Viser Nándor életének 25-ik évében elhunyt. Temetése ma délután 5 órakor ment végbe a budaikülvárosi temető halottasházából. Az elhunyt leikiüdvéért az engesztelő misét holnap félnyolc órakor tartják az ágostontéri

plébániatemplomban. A korán elhunyt ifjú nagyszámú rokonság gyászolja. — Ifj. *Zidaris* Józsefné szül. *Buzás* Katalin, ma reggel félhét órakor harminchat éves korában elhunyt. Temetése folyó március hó 24-én délután 4 órakor a Xavér-utca 16. számú gyászházból a szigeti-külvárosi temetőbe. A gyászmisét folyó hé 26-án délelőtt 10 órakor tartják az elhunyt lelkiüdvéért, a Ferencrendiek plébániatemplomában. Az elhunytat férjén és gyermekein kívül kiterjedt rokonsága gyászolja. — *Schöpf* Samuel, életének 97-ik évében, Somogy-Csurgón meghalt.

— (A „Pécsi Kath. Kör”) március hó 24-én tartandó XLVIII. felolvasó-estélyének rendje a következő: 1. Doppler: *Ilka-ouverture*. Előadják: Koharics Mariska urhölgy (zongora), ifj. Koharics János (első), Cank Nep. János (második), Koharics Nep. János (mély hegedű), Girardi József (gordonka), Fischer Ferenc (fuvola), Heindelhoffér Kálmán (harmonium). 2. A fájdalommas anya. Irta és felolvassa *Josgits* János dr., bonyhádi plébános. 3. Beethoven: Bűnbánat. Éneklé *Schneider* Istvánné urhölgy, zongorán kíséri *Kaltnecker* Ilonka urhölgy. 4. Kücken: Szomorú vigasztalója. Bariton-solo vegyeskar-kisérettel, éneklé *Biber* Mátyás. A vegyeskarban közreműködnek: Chinorányi Iza, Éhn Emilia, Eötvös Ilka, Girardi Erzsike, Hikker Irén, Hollics Juliska, Kaltnecker Ilonka, Karner Adél, Mussong Józsa, Orf Paula, Putzer Margit, Reberics Gizi, Remesberger Eugenia, Simon Lujzika, Tomanek Paula, Zsiga Gizi, Borsy Jenő, Csernits Jenő, Cank Nep. János, Gebauer Antal, Kaufmann Antal, Kiss Ernő, Koharics János, Raab Antal, Rihmer Oszkár, Schmidt Boldizsár, Szuly Jenő. 5. Verdi: *Traviata*. Előadja a jogász banda. Kezdeté d. u. félhat órakor.

— (A „Vörös Kereszt Egylet” estélye.) Az Országos Vöröskereszt Egylet pécsi fiókjának folyó március hó huszonnyolcadikán a színházban tartandó estélyén — mint értesülünk — *Friedl* fővárosi zongoraművész is részt fog venni. *Friedl* — ki a budapesti hangversenyek kedvelt alakja s csak nemrég aratott egy előkelő hangverseny alkalmával óriási sikert — *Opris* Angi hegedűjátékát fogja zongorán kísérni s azonkívül egy önálló zene-számmal is részt vesz az előkelő műsorban.

— (Dr. Fodor József halálához.) *Fodor* József dr., budapesti egyetemi orvos-tanár elhunytáról gyászoló családjá a következő gyászjelentést adta ki: „Alólirottak fájdalomtól megtört szívvel tudatják, hogy a felejtethetlen férj, a legjobb apa és nagyapa, a szerető testvér és rokon *Fodor* József dr. c. miniszteri tanácsos, a cambridgei egyetem tiszteleti doktora, egyetemi nyilv. rendes tanár, a III. oszt. vaskorona rend és a II. oszt. szerb Szent-Oszáva-rend lovagja, a Magyar Tudományos Akadémia rendes, a belga és olasz királyi Orvos-Akadémiák kültagja, az országos közegészségi tanács másodelnöke, a kir. magy. tud. egyetem volt rektora és orvostudományi karának volt dekánya, stb. tevékeny és áldásos életének 58 ik, második boldog házasságának 4-ik évében, hosszú, kínos szenvedések és a haldoklók szentségének ájtatos fölvétele után, folyó hó 20-án az Urban csöndesen elszenderült. A megboldogult drága földi maradványait VIII., Rókk Szilárd-utca 28 szám alatti lakásán a róm. kath. egyház szertartásai szerint előzetesen beszenteltetvén az egyetemi élettani intézet előcsarnokába (VIII., Eszterházy-utca 5. sz.) fogjuk szállíttatni, a honnan folyó hó 22-én, pénteken délután 1/4 órakor újlagos ünnepélyes beszentelés után a kerepesi út melletti temetőben levő családi sírboltjába fogjuk örök nyugalomra helyezni. Az elhunyt lelkiüdvéért az engesztelő szentmiseáldozat folyó hó 23-án, szombaton délelőtt 10 órakor az egyetemi templomban fog a Mendeuhatóznak bemutatattatni. Budapesten, 1901. március 20-án. Nyugodjék békében! Özv. *Fodor* Józsefné szül. *Bolvary* Mariska mint

neje. *Fodor* Géza dr. *Fodor* Gizi férj. *Mezey* Gyuláné mint gyermekei. *Fodor* Margit, *Fodor* Mariska, *Gerlócy* Edith, *Gerlócy* Géza, *Gerlócy* Gida, *Mezey* Amália, *Mezey* Gida, *Mezey* Margit mint unokái. *Gerlócy* Zsigmond dr., *Mezey* Gyula mint vejei, *Fodor* Gézané szül. *Pippig* Gizella mint menyje. *Fodor* László, *Fodor* Pál, *Fodor* Gizella férj. *Antal* Gyuláné, *Fodor* Aranka férj, *Lukács* Adolfné mint testvérei. *Antal* Gyula dr., *Lukács* Adolf dr. mint sógorai. *Fodor* Pálné szül. *Obermaier* Janka, *Bolvary* Ilona mint sógornői. Özv. *Bolvary* Mórincné mint anyósa.

— (Uj törvényszéki elnök.) Jeleztük már régebben, hogy a szegedi királyi törvényszék elnökévé *Hamsa* Géza szegedi ítélőtáblai bíró, volt pécsi ítélőtáblai elnöki titkár, fog kineveztetni. Ez most be is következett, mert a hivatalos lap mai száma közli, hogy *Hamsa* Gézát a szegedi törvényszék elnökévé kinevezte a király.

— (Jelentés a vizről.) A Tettye forrás vizállásáról a főmérnöki hivatal a következőket jelenti: A vizek tele vannak; a tettyei forrás vizszolgáltató képessége folyó hó 22-én reggel 4820 köbméter.

— (Egyházmegyei hírek.) Az egyházmegyei hatóság *Gombárovics* Pongrác volt radikoveii adminisztrátort Szabolcsra, *Németh* Pált Szabolcsról Tamásiba, *Mosgai* Sándort Tamásiból Szegzardra küldötte segédlelkeszi minőségben.

— (Kossuth szászoltartója.) *Madocsán* meghalt id. *Törjék* Péter, a függetlenségi és 48-as elvek rendhittelen híve, *Kossuth* szent eszméinek hűséges zászlótartója, aki egyháza iránt is lerótta háláját, mert végakaratában 2000 koronát hagyott rá. *Koporsójára* az egyház nevében *Sudy* Zsigmond ref. tanító helyezte koszorút, a boldogult birtokában meg voltak az összes *Kossuth* bankok s azokat nagy kegyelettel őrizte.

— (Márciusi ünnepély.) *Birján* községben március tizenötödikén d. e. 9 órakor a róm. kath. templomban isteni tisztelet volt, melyet *Hofmeister* Ferenc plébános tartott, melyre a szomszéd *Lothárd* község kath. körének tagjai is megjelentek. *Kolcsárics* Mátyás tanító vezetése alatt. Az istentisztelet után a róm. kath. olvasókör helyiségében tartott meg a hazafias ünnepély, melyen elsőnek *Ditrich* János szavalt, utána *Hofmeister* Ferenc plébános méltatta a nagy nap jelentőségét, végül *Máthievics* György tanuló tartott még beszédet s a szöveget eléneklésével az ünnepély végetért.

— (Lelkigyakorlatok Pécsen.) A folyó héttől kezdve húsvétig városunkban lelkigyakorlatok folynak: 1. Március 21-én este a pécsi „Miasszonyunk”ról nevezett templomban *Riess* Ferenc jezsuita atya a budapesti előkelő közönség kedvelt hitshónoka kezdi meg a lelkigyakorlatokat a pécsi Oltár-egylet nőtagjai előtt; részt vehetnek esetleg nem tagok belépő jegyek ellenében, benn étkezés esetében naponként 1 korona fizetendő. Naponként 3 szentbeszéd lesz, közben a gyónás, hétfőn reggel szent áldozás. 2. A pécsi püspöki férfi-tanítóképző-intézetben *Galambos* Kálmán lazarista atya *Pilis-Csabáról* márc 28-án estétől ápril. 1. reggeléig tart elmélkedéseket az intézet egyik termében (résztvehetnek bejelentés mellett más férfiak is korlátozott számban); ugyanő tartja a nőtanítóképző-intézetben ápril. 1-től 4-ig (nagycsütörtök) a lelkigyakorlatokat. 3. A pécsi papnevelő intézetben *Lollok* József lazarista atya *Pilis-Csabáról* egy rendtársa közreműködésével vezeti a papnövendékek lelkigyakorlatait, melyek virágvasárnaptól nagycsütörtökig tartanak. 4. A pécs-városi kebelbeli papság tagjai előtt a megyés püspök jelenlétében a nagyhét szent komolyságának megfelelő aszketikus előadásokat *Bányik* Ignác jezsuita atya fogja a nagyhét három első napján délelőtt fel 10 órakor

végezni, akivel ugyancsak húsvéti gyónásukat is elvégezhetik.

— (A Pécsi Kath. Legényegylet Szt.-József ünnepélye.) A kath. legényegyletek patronusának ünnepét a Pécsi K. Legényegylet jövő vasárnap (márc. 24-én) fogja megünnepelni. Délelőtt 9 órakor az irgalmasrendi templomban *Virág* Ferenc karkáplán, elnök szent misét és szent beszédet fog tartani. Délután 3 órakor pedig évi rendes közgyűlést fogja az egylet saját helyiségében megtartani.

— (Pótvásár.) A kereskedelemügyi m. kir. miniszter, megengedte, hogy a Somogy vármegye területéhez tartozó Hetes községben a f. évi március hó 4-re esett, de elmaradt országos vásár helyett f. évi április hó 2-án pótvásár tartassék.

— (Március—December—Április.) Valamelyik nekicsontosodott kalendáriumcsináló bizonyára megütközéssel olvasná el a hónapoknak a fenti címben való kabalisztikus összevisszaságát, melynek khaotikus sorrendjét azonban rögtön meg fogjuk teljes tisztelettel magyarázni. Akként áll ugyanis a dolog, hogy a kalendárium pontos sorrendje szerint *Március* hónapban vagyunk, melynek tegnapi húszonyedik napján a tavasz állítólag megtartotta hivatalos bevonulását. Bizony csak „állítólag”, mert már a tegnap esti órákban hideg széllel, kellemetlen őszi eső kezdődött, az éj folyamán pedig ez a szél úgy alacsony hőmérséklet, mint erő dolgában, hatványozottan kezdte fujni a maga nótáját. Nem kellett hozzá sok fantázia, hogy még a mai napon is tartott, csipősen hideg szélről fázva, *decemberben* képzeljék magukat az emberek, kik ismét szegre akasztva az elegáns tavaszi kabátokat eldöszdék a téli gunyát s minden lágy ibolya-illatnál többre becsülték a kellemes meleget terjesztő kandallókat. Nos és hogy az ilyen felforgatott, idényhamisító időjárás kétségtelesen *áprilisi* bolondéria, azt mondanunk sem kell. Így kerültek kabalisztikus összevisszaságba március, december és április!

— (Elevenen eltemette a gyermekét.) Borzalmas esetről értesít szegzárdi levelezőnk: *Wolf* Erzsébet ugyanis Gyönkön egy egészséges gyermeknek adott életet s hogy a kis ártatlantól szabaduljon, elevenen elásta az ajtóküszöb alá. Gyilkos tette azonban kitudódott s most már a börtönben várja méltó büntetését.

— (Képviselő választási kombinációk.) Mostanában mindenki azt találja, hogy mikor zárják be az országgyűlést. Az optimisták reménye az, hogy aratás előtt választunk; célszerűbb ugyanis júniusban, mint ujbórra választani, mert a nyár elején, midőn szűkös a kenyér és drága a bor, hajlandóbbak a választók, könnyebb őket kapacitálni. Bármikor lesz azonban a választás, valami nagyon érdekes választási küzdelmek aligha lesznek sok helyen s így a szomszéd Somogy-vármegyében sem. Most úgy kombinálnak a szakértők, hogy a kaposvári kerületben, ha ugyan lenne ellenjelöltje *Vörös* Lászlónak, a csatát eldöntené Kaposvár város maga, melynek szavazó polgárai jelentékenyen megsaporodtak, *Vörös* László javára. Nem is valószínű, hogy lesz ellenjelöltje. *Csurgón* *Sealay* Károly, *Szigetváron* *Olay* Lajos megválasztása, mint mondani szokás, több mint bizonyos. A marcali kerületben teljes szélcsend van, nem valószínű azonban, hogy az ottani erős ellenzék harc nélkül engedje át a mandátumot *Somssich* Andornak. A szilli kerületben nagyon biznak *Makfalvay* Géza párthívei, ki ellen a néppárt — hir szerint — nem fog ellenjelöltet állítani; de erős abban a kerületben a függetlenségi párt is, ha alkalmas jelöltje vállalkoznék. Tabon állítólag *Vörös* János, *Ugron* Ákos készülnek fellépni *Agoston* József ellen. *Lengyeltóiban* pedig azt beszélük, hogy *Abrányi* Kornállal szemben gróf *Sáechényi* Imre, vagy gróf *Sáechényi* Géza fognak agra-

rius programmal fellépni, sőt *Hentaller* Lajost, a dárдай kerület képviselőjét is emlegetik. Kétségkívül legérdekesebbnek ígérkezik a nagy- atádi választó kerület, hol *Psik* Lajosnak két ellenfele lesz: gróf *Széchenyi* Aladár és *Chernel* Gyula.

— (**Szimplicius lakodalma.**) *Barcsa* József, vagy más néven — melyen híressé vált — *Szimplicius*, a kaposvári első banda primása megházasodott. A kissé öreges, de fiatal szívű hangász csinos, intelligens menyasszonyt hódított magának, *Heyden* főerdész leányát, *Mariskát*. Az esküvő és lakodalom József napján volt Kaposvárott.

— (**Öngyilkosság.**) *Takács* János, kölesdi kőművesmester tiltott viszonyt folytatott a falu egyik szép asszonyával és a feletti szegyenében, hogy ez kitudódott és közbeszéd tárgya lett, mult csütörtökön saját pincéjében megmérgezte magát. Mire tettét észrevették, már meghalt.

— (**Elfogott pénzhamisító.**) Mi is megirtuk, hogy a Dunántul, tehát nálunk is, hamis egykoronások vannak forgalomban. A veszprémi rendőrség a pénzhamisító banda egyik tagját *Szabó* Lajos szabósegéd személyében elfogta, a kinél tizennégy darab kitűnően utánzótt hamis egykoronást találtak.

— (**Megfagyott kucséber.**) Folyó évi március hó elsejéről keltezett körlevél érkezett ma *Lemberg*ből a vármegyéhez, mely körlevélben híradatik, hogy ott mult február hó utolsó napjaiban egy kucsébert megfagyva találtak. Csak annyit tudnak róla, hogy *Kelher*t Sándornak hívták, legalább ez a név volt egy a kucséber kosárra erősített pléhtáblára rápingálva. Persze eltemették a megfagyott embert, előbb azonban lefotografáltatták, s miután a kucséber aféle ember, ki mindenféle vándorol, agnoszkálás végett ide Baranyába is megküldték a megfagyott kucséber arcképét. Ha valakinek elveszett egy *Kelher*t Sándor nevű, körülbelül negyven éves, barna haju, különben sovány arcu hozzátartozója, a ki kucséber volt, az jelentkezze a hatóságnál.

— (**Névmagyarosítások.**) *Wirth* János kislaludi illetőségű ugyanottani lakos vezetéknevének *Várhegyi*-re és *Grünhut* Salamon lengyeltóti illetőségű budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei *Ika*, *Sarolta* és *Joán* vezetéknevének *Garai*-ra kért átváltoztatása belügyminiszteri rendelettel megengedtetett.

— (**Gyorsaság — nem bossorkányság.**) Valamelyik miniszter, nem is olyan régen, mikor feszegetni kezdték a köz- igazgatás egyszerűsítésének kérdését, a köz- igazgatást egy kényes óraműhöz hasonlította, melynek ha egyik kerekében baj esik, megáll az óra vagy legalább is szabálytalanná teszi az óra járását. Nos hát ennek a miniszternek igaza volt. Fránya egy história ez a köz- igazgatás, melynek oly könnyen bomlik meg a masinériája. Legujabban ismét bizonyosságot nyert ez az állítás, a midőn úgy látszik, Bars megye közigazgatási óraművében esett meg valamelyes hiba, mert csak úgy képzelhető el, hogy négy év kellett ahhoz, míg onnan egy hivatalos irás hozzánk Baranyába érkezett. Ma volt a napja, hogy valamelyes apó- lámi költség ügyben Bars megyéből egy átirat érkezett Baranyavármegyéhez, mely alatt az *esernyolészázkilencvenhetedik évi július hó huszonkilencedikének* dátuma diszeleg. Tehát néhány hónap hian kerek négy esztendő kellett ahhoz, míg az az átirat ideért. Nem lévén egyébként a gyorsaság bossorkányság, több mint valószínű, hogy a miniszter urnak van igaza: a közigazgatás óramű, s baj, ha hiba esik a masinériájában.

— (**Bitangságba került kocsi.**) A pellérdi országúton tegnap a hatóság emberei egy gazdátlan szekeret találtak, mely elé két ló volt fogva. Hogy hova lett, vagy ki volt gazdájuk, azt eddig még nem tudni. A kocsit beszállították a községi előjáróság-

hoz, hol igazolt tulajdonosa — némi utrendőri kihágásért megbírságotlan — átveheti a hű- lenül elhagyott kocsiját.

— (**Az erdészeti bizottság ülése.**) A baranyavármegyei erdészeti bizottság ma délután három órakerület tartott a vármegyházán *Hinka* László elnöklete alatt. A bizottság tagjai: *Simonffy* János, *Ország* Lajos és *Halász* Géza kir. erdőfelügyelő, jegyzője *Vadnai* Jenő vm. II-od aljegyző. Az ülés folyóügyeket intézett el.

— (**Mikor lesznek a képviselő- választások?**) Ez a kérdés egyre jobban izgatja a kedélyeket. Némelyek azt mondják, hogy őszkor; mások, a beavatottabbak szerint: már most júniusban. De oszlattassék fel a képviselőház bármikor, annyi már is kétségtelen, hogy ily nagyarányu, izgalmas képviselőválasztásunk rég nem volt, a minőnek ez mutatkozik. De az is bizonyos, hogy a »Budapest« pol. napilap, mint a multban, ezuttal is ki fogja venni bő részét a választási háborúból. Am a »Budapest« más tekintetben is folyton- folyvást azon igyekszik, hogy a magyar olvasó- közönség páratlanul álló rokonszenvét, a mely negyedszázados pályafutásán állandóan kíséri, továbbra is megtartsa s öregbitse. Tagadhat- lanul megbízható, élénk, jól szerkesztett, 48-as újság. Vezércikkeit legtöbbször orsz. képviselő- lők írják, köztük *Kossuth* Ferenc, a független- ségi párt elnöke. Hírei frissek, tárcarovata változatos; folyvást két érdekesítő regényt közöl egyszerre. Vasárnaponként pedig »Uj- Budapest« cím alatt humorisztikus mellékletet csatol a főlaphoz s e vicclap talányfejtői közt a jutalom-könyveken felül, még egy-egy *Jósziv* sorsjegyet sorsol ki. Ha még tudjuk, hogy a »Budapest« minden rendes előfizetője minden újévkor egy diszes naptárt kap egészen ingyen — úgy nem csodálkozunk rajta, hogy a »Budapest« a legolvasottabb és leg- elterjedtebb napilapja hazánknak. — Előfizetési árak: Egész évre 24 korona, félévre 12 k., negyedévre 6 k., egy óra 2 k. Mutatvány- számokat kívánatra bárki ingyen kaphat. A megrendelések, előfizetések a »Budapest« ki- adóhivatalához, Budapest, IV., Sarkantyus-u. 3. sz. a. intézendők.

— (**Vasuti várótermek.**) Ami az utazó nagyközönség kényelmét illető panaszok közül a leghathatósabb orvoslást igényel, az egyes vasuti állomásokon levő várótermek, illetve nem létező várótermek rendezése, illetve felállítása volna. Pécs városnak ebben a tekintetben nem is lehet panaszja, mert a magyar állam ott, a hol mutatnia kell, képes százezreket áldozni, de felejté azt, hogy a vidéken is vannak jó izlésű emberek, kik fizetik utazásaikkor a másodosztályt, de kénytelenek a vonatot a szutykos, teleköpdősött, dohos légkörű harmadosztályu váróteremben bevárni. — Hát még ahol az ilyen piszkos váróterem sem áll a közönség rendelkezésére, mint a hogy ez a magyar állam vasut dombóvár- báltaszéki vonalán levő szászvár-mázai állomá- sán van. Van ugyan ezen állomáson egy váróteremnek csufolt lyuk, a melyben a va- suti pénztáros és 2 málházó 3 nagy asztalnál dolgozik; van azonkívül e teremben két is- tentelen nagy szekrény és két nagy mázsa. Marad azután a fal mellett annyi hely, hogy két kis pad felállítható volt a váró közönség részére, jobban mondva a két fékezőnek, kik a padokon végignyújtózkodva várnak a vonat megérkezéte. — Pedig ezen állomás megér- demelné, hogy várótermei legyenek, mert körülötte fekszik három közsébnánya, mely kö- rülmény maga nagygyá teszi a forgalmát, bár Szászvár községet magát is tetemes intelli- gencia lakja. Ideje volna, hogy a magyar ál- lam az ide való lakók jogos panaszát már egyszer meghallgatná és az állomást rendezné.

— (**Megtört fák.**) Az az erős szél, mely ma éjjel kerekedett, nemcsak a tavaszi napsugár okozta örömmüket tette tönkre, ha- nem károkat is okozott. Az alsósétatér fát is megrongálta, itt azonban — mivel a sétatér

körül épített házaktól még sem érte a fákat oly közvetlenül, csak néhány gallyat tört le. Ott azonban, hol szabadabban garázdálkodha- tott, mint például a Balokányi tó körül, ott mar gyengébb dereku fákat is kitört, míg az öregebb fák hatalmas, erős ágait törte le. — Nyomokat hagyott ez a vihar a halottak csen- des birodalmában is, a mennyiben a régi te- metőben néhány korhadt fát, sőt a feláztatott talajban lazán álló kőkeresztet is feldöntött. Kétségtelen, hogy a hatalmas szél a vidéken is okozott károkat, ezekről azonban még nem érkeztek be értesítések.

— (**Puska a gyermek kezében.**) Azon balesetekért, melyek úgy származnak, hogy egyik vagy másik gyerek puska- t fog a kezébe, a szülőket kell felelősségre vonni gon- datlanságuk miatt. Ilyen balesetnek lett áldo- zata majdnem *Ambreier* Katinka. A kis lányka bátyja, a kis Józsi, a ki alig tizenkétéves, tegnap délután verebészett hatos flóber pus- kával, a mely söréttel volt töltve. Az udvaron volt a kis Katinka is és nézegette, hogyan lödözget a bátyja, a ki nem lőtt még egy verebet sem. A puska- zó restelte a dolgot s a verebekben kereste a hibát, midőn magát igazolá s izgatottságában elsült a fegyver s két sörét a kis lányka homlokába furódott. Szerencsére a kis lányka elég távol állott a fegyvertől s így a sörétek csak a bőr alá ke- rültek s a nagy ijedtségen kívül komolyabb baja nem esett.

— (**Hitvesi hűség.**) Nagy lutri a házasság, régen mondogatja már a világ, de hisz nem hiába mondogatja, nap- nap után bebizonyodik. A házasság előtt majd meg- eszik egymást csupa szerelemből, a házasság meg- kötése után szintén majd meg- eszik egymást csupa — gyűlölségből. *Flaurén* Karoly mázoló és becses neje, szül. *Maul* Teréz ebből a fajtából valók. Szerelemből házasodtak össze s most gyűlölségből akarnak szétválni, a mire okot az adott, hogy a férfi részegeskedvén, többször megverte a menyecske- t, a mit ez megunt. Elhagyta férjét s megindította ellene a válópert. Tegnap a férfi megleste az asz- szonyt s hivta haza s minthogy az kérésének nem volt hajlandó eleget tenni, hát úgy el- verte, hogy most betegen fekszik a menyecske szüleinél. A brutális férj ellen megtették a feljelentést.

— (**Elegáns koldus.**) Legkevesé- sem vagyunk vidám paradokszonokat gyártó kedvünkben, s ha e hírünk címe az első pillá- natra az látszik is lenni, annak egyszerű oka, hogy a kiaszott szegénység nem válogatós s gyorsan halad. Némely embert oly hirtelen lep meg, hogy nincs ideje levetni elegáns ru- háját, mert a szegénység egyelőre csak a zsebeiből a pénzt, no meg a szájából a fa- latot ragadja ki. Persze a szegénységnek közvet- lenül nyomában járó éhség még kevesebb időt en- ged a gondolkodásra, nem enged időt az éhesnek arra, hogy jobb napjaiból megmaradt tisztes- séges ruháját hirtelen a koldushoz illő ron- gyokkal cserélje fel, bár a indegyikük szive- sen adná oda szép felöltőjét kenyérért, de hát annál a tisztességes gunyánál nincs egyebe, így hát meg kell várni, míg a jó ruhából rongy lesz, a mi különben nem sokára be- következik, mert másik ruha nincs. Így szül- letnek aztán az »elegáns koldusok«, kiknek kenyérért esdeklő szavára a járók kelők cso- dálkozva tekintenek fel, s úgy lehet megbot- ránkoznunk azon, hogy lehet ilyen ele- gáns külsejű urnak koldulni. Egy ilyen ele- gánsan felöltözött fiatalembert tartóztatott le tegnap este a korszón a rendőrség, tiltott kol- dulás miatt. *Paksics* Istvánnak hívják a fiatal embert, babócsai illetőségű, jelenleg már hu- zamosabb idő óta foglalkozás nélküli cukrász- legény, kinek szintén az a baja, hogy a gyors- san járó szegénység kifosztotta zsebeiből a pénzt, kivette szájából a falatot, de meg- hagyta neki az elegáns ruháját, mely most úgy néz ki, mint a sülyedő hajó büszkén lo- bogó árbóc-zászlója!

(**Becsapott hitelezők.**) A hitelezőknek régi fátuma, hogy becsapják őket s valóságos boldogságról beszélhet az a hitelező, ki minden galiba nélkül pénzéhez jut. A becsapott hitelezők sorát szaporítják most ama hiszékeny gyárosok és szállítók, kik *Frankfurter* Albert pécsi fűszerkereskedőnek hiteleztek. *Frankfurter* Albertnek Pécsen a Király-utca 36. sz. alatt volt a fűszerüzlete, melyet azonban nem a maga, hanem felesége neve alatt vezetett, ki a cég pécsi hitelezői előtt bejelentette fizetéképtelenségét, azon ajánlattal, hogy a csőd eljárás elkerülése végett az üzlet áruit kicsinyben a hitelezők javára el fogják adni. Ezzel természetesen időt nyert, melyet azonban arra használt fel, hogy az egész üzletet eladja *Klein* Simonnak, az »Első bécsi ruháraktár« üzletvezetőjének Pécsen. Ennek azonban neszét vették a hitelezők, kik hogy az áruk elszállítását meggátolják, a rendőrséghez fordultak, mely a kir. ügyészség közbenjöttével *Frankfurter* Albert üzletére elrendelte és foganatosította a bűntügyi zárlatot. Ma délután *Szilasi* Zsigmond dr. pécsi ügyvéd *Breuer* Miksa, *Krauss* István és *Schützer* Samu pécsi kereskedő ügynökök nevében csalás miatt emelt panasz a kir. ügyészségnél *Frankfurter* Albert és neje, valamint *Klein* Simon ellen, mely feljelentés folytán, nevezettek ellen csalás miatt, megindították a bűnvádi eljárást.

Pécs szab. kir. város

meteorologiai állomása jegyzetei.

1901. március 22. délután 2 órakor

Barometer (redukált) = 754.7 mm. (emelk.)

Hőmérsék = 4.2 °C.

» maximuma: 17.6 °C. } tegnapi.

» minimuma: 7.5 °C. }

Párányomás: 3.3 mm.

Relatív nedvesség: 54. %.

Felhőzet: 10° Str.

Szélirány s erő: N-5.

Csapadék 24 órai: 2.7 mm. Harmatp. † 5.1 °C.

Egyelőre borult, szeles, hideg idő várható.

Dr. Czifra.

Művészet, irodalom.

Pécs, 1901. március 22.

Vidéki színészet.

Az országos, de főleg a vidéki színészet rendezésének szüksége már huzamosabb idő előtt égetővé vált nálunk, de már a régi gyakorlat igazolja, hogy nálunk minden téren, de különösen ott, hol minisztereket kell merev nyugalomukból felzavarni, óriásiak a »kezdet nehézségei.«

Igy voltunk a vidéki színészet rendezésének kérdésével is, de végre sok peticionálás után elértük azt, hogy »az illetékes körök« megmozdultak bársonyszékeikben s mint az elátkozott kastélynak, száz éves álmából felébredő urnője, sóhajtván kezdtek bele a vidéki színészet rendezése kérdésének megoldásába, persze azzal a stereotyp kérdéssel: »tehát mit tegyünk?«

Nemsokára aztán megtalálták erre a kérdésre a választ, melyet szörnyen üdvös és célhoz vezetőnek találtak s egy szép napon megszületett az »Országos színészeti főfelügyelő« állás s kis vártatra már itt volt e tisztség viselője is gróf *Festetics* Andor személyében. No hát az ujonnan kinevezett országos színészeti főfelügyelő urra nem lehet panasz, ő nem télenkedett, hiven beutazta az ország vidékét, felosztotta az egész színészeti kerületekre, szinte új térképet lehetett volna az ő eljárása nyomán »Magyarország színészeti térképe« címen rajzoltatni. Az egyes vidéki színházak vezetőségeinek irány, izlés és repertoár dolgában bőven szolgált magával hozott jó tanácsokkal, szóval dolgozott, rendezett, csupán az volt a hibája, hogy mint valami rossz doktor, a gyomorfájásról panaszoló betegnek a *tyukszemét* operálta meg,

mert míg ő színészeti kerületekkel hálózta körül az országot, addig bizony megtörtént az a most kisült furcsa história, hogy ország-szerre harminc magyar nyelvű színtársulattal szemben tíz-tizenkét idegen színtársulat áll, sőt Kolozsvárott *oláh nyelvű nemzeti színházat akarnak felállítani*; Pozsonyban pedig, mint valami véletlenül Magyarországra csöppent germán hóditó, a színigazgató erélyes kezzel folytatja a németesítést.

Most az »Országos Színészegyesület« budapesti közgyűlésének első napján került szóba ez a história, a mikor többek között kisült az is, hogy míg *Relle* Iván a színészegyesület múlt évi közgyűlésén nagy hangon hirdette, hogy »a magyar színpad nemes miszsióját tekintve, hazafias kötelességének fogja ismerni, küzdeni a Pozsonyban meghonosodott német színészet ellen«, most azon fáradozik a »hazafias« igazgató ur, hogy német operette-társulatot szervezzen.

A pozsonyi két nyelvű színtársulatának tagjai méltó elkeseredéssel beszélnek arról a vakmerő módszerről, melylyel *Relle* Iván feltartóztatlanul folytatja a németesítést. A német színtársulat tagjai csak úgy rövidesen »*Kossuth kutyák*«-nak hívják a magyar színészeket, míg az operette személyzetet (magyart és németet) oktató német karmester egyszerűen »magyar cimerez ökrök«-nek nevezi a magyar társulat operette személyzetét.

S ha megesik, hogy ezért a megbotránkozott viselkedést panaszt emelnek igazgatójuknál a magyar színészek, akkor süket fülekre találnak, vagy legjobb esetben is azt érik el, hogy rendszerint a németeknek van igazuk.

Relle Iván az országos színészegyesület közgyűlésén természetesen tiltakozni próbált a vádak ellen, de éppen azok a tanúk, kikkel az igazgató a vádak alaptalanságát akarta igazolni, mind az igazolták, hogy e vádak — fájdalom — teljesen valók.

Nos tehát beigazolást nyert, hogy *Relle* Iván pozsonyi színigazgató megszegve adott szavát, mint fölösleges terhet lerázva magáról a köteles hazafias érzelmeket nemcsak, hogy nem küzdött a meghonosodott német színészet ellen, hanem engedve a közönség óhajának, elvakítatva a német színtársulat által szerzett jövedelemtől, feltűnő gonddal istápolja a pozsonyi német színészetet, istápolja derék magyar színészei rovására.

Nem szolgálhat ezeknek elégtételt a hetvenkedő német társulati tagok tulkapásai, erkölcsi arculütéseiért s dacára annak, hogy a magyar színészet missiója, a Magyarország területén működő színigazgatók első és feltétlen kötelessége a hazafiság s a hazafias szellem terjesztése, *Relle* Iván igazgató meglehetősen hivatásáról, nemcsak túri, hanem tétlen hallgatagságával szinte uszítja német színészeit a magyarok gyalázására!

S mindez csak most sül ki, midőn a meggyalázott, kigunyolt s vérig sértett pozsonyi magyar színészek méltó felháborodása végre is kicsordul a keserűség színültig telt poharából, kitör ama erkölcsi testület előtt, melyet legkompetensebbnek tartanak bajaik orvoslására.

Nem kételkedünk egy percre sem, hogy az »Országos Színészegyesület« magáévá fogja tenni a pozsonyi magyar színészek ügyét, utat s módot fog találni a hazafiság és egyéni becsületen elkövetett sértések megtorlására, kíváncsian várjuk azonban az illetékes miniszterium magatartását, mely elvégre megmozdult már, hogy tegyen valamit a vidéki színészet érdekében.

Vajjon fel fogja-e ismeri ennek a csunya pozsonyi ügynek országos érdekű voltát, meglátja-e majd benne a magyar színészet oltára fölött veszélyeztetőn lobogó német-pogány tüzcsóvát s meg fogja-e vajjon találni a helyes utat a megtorlás és orvosláshoz?

Országos színészeti főfelügyelők kiküldetése itt mit sem használ, a veszedelmes hétfejű sárkánynak részletekben való feldarabolása

csak hiábavaló idővesztegetés, mely könnyen veszedelmessé lehet, mert elvégre a sárkányok tulajdona, hogy minden levágott fej helyébe új nő, míg csak élet van e szörnyetegben. Hathatós eszköz kell ide, mely mindenféle nemzetiségi túlkapásnak elejét veszi, egy csapással kell levágni a sárkány mind a hét fejét: *egyszer s mindenkor meg kell vonni az idegen nyelvű társulatok engedélyét Magyarorszag területén!*

H. E.

○ **Fedák Sári** a népszínház kedvelt primadonnájának kedvelt nótáját, a »Sirhattok már, sirhattok már lányok« baka-nótáját *Dócy* Józseftől, közli a közkezdveltségű »Zenélő Magyarország« zeneműfolyóirat e havi hatodik füzeté. E füzetben van még *Estinger* O. lendületes szép »Aurélia« polkája, *Costa* M. »Kis virág vidd titkomat« remek szép dal-románca és végül *Fesca* Sándor »Esti dal« szalondarabja. A zongora zeneirodalom legjelentősebb és legsikerültebb ujdonságait adja e páratlanul álló közkezdelt zeneműfolyóirat minden füzetében úgy, hogy annak előfizetői teljesen nélkülözhetik a más kiadványokban csak tíz huszszorosan magasabb áron megszerzhető újabb zeneműveket. Előfizetési ára a »Zenélő Magyarország«-nak negyedévre hat füzetre 68 zeneoldal tartalommal 3 korona. Egyes számot 60 fillér beküldött bélyegekért küld a »Zenélő Magyarország« kiadóhivatala, Budapest, VI. Csengery-utca 62. sz. a.

○ **Huszárcsiny.** Régi darab, amolyan *Hári* János-féle virtuskodás, a melyen mai nap már nem tud az ember telkesedni, pláne ha oly előadásban látja az ember, mint tegnap azt tényleg láttuk. Szerepnemtudás az egész vonalon s döcögés az egész előadáson keresztül, míg végre szerencsésen, minden egyéb nagyobb baj nélkül elértek a darab végére. A huszárcsiny elkövetője, *Kozma* Pista, folyton nagy hangon beszélt és kertelt elannyira, hogy belefáradtunk a nagy lármá hallgatásába. *Gergely* Gizi, bár hangja még mindig gyenge, komolyan látott hozzá szerepéhez; kapott is tapsot. Igen jó alak volt *Németh* János, nemkülönben *Vágó* Béla, csak egy kicsit ne akadoztak volna. *Füredy* unott volt. *Komlóssy* helyre kis menyecske volt. A cigányok mókája hosszúra nyúlt. A karok meg mintha először énekeltek volna együtt s csupa idegenekből állottak volna. Ilyen volt az előadás, a melyet gyér számu közönség hallgatott végig. (C.)

○ **A színészegyesület közgyűléséből.** Az országos színészegyesület tegnapi közgyűlésén vidéki rendes tanácsosokul a többek között megválasztottak: *Nádassy* József, *Somogyi* Károly, *Hevessi* Gábor és *Hunyadi* József; a póttagok közé beválasztott *Rajs* Ödön is.

Folyószám 172. Idénybérlet 171. Páratlan bérlet.

Nemzeti színház.

Ma, szombaton, március 23-án:

Makrancos hölgy.

Vigjáték 3 felvonásban.

Személyek:

Baptista	Nagy Dezső
Vincenzio	Pásztor J.
Petrochio	Komjáthy János
Lucentio	Delli Lajos
Gremio	Füredy G.
Tranio	Németh J.
Katalin	Kende Paula

Holnap, vasárnap, március 24-én:

Délután 3 órakor fél helyárrakkal.

Kis szökővény.

Este fél 8 órakor rendes helyárrakkal.

Hortobágyi virtus.

Közgazdaság.

□ **Megszűnt sertésvész.** A Feiső-Ireghen huzamosabb idő előtt fellépett sertésvész megszűnt, minek folytán a községre elrendelt zárlatot megszüntették.

Országgyűlés.

A főrendiház ülése március 22-én (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A főrendiház ma ülést tartott, melyen gróf Csáky Albin elnök bejelentette az angol lordok házának köszönetét a Viktória királynő halála alkalmából kifejezett részvétért.

A költségvetésnél gróf Széchenyi Pál sürgősségi indítványt nyújtott be, hogy a költségvetést a szükséges három nap mellőzéseivel tárgyalhassák.

Az indítványt elfogadták.

Csáska György érsek az egyetem katolikus jellegét vitatja.

Wlassics Gyula kultuszminiszter az egyetemet állami intézménynek deklarálja.

Zselénzky Róbert gróf a mezőgazdasági termékek védelmét kívánja. Kikela törekvések ellen, melyek a mezőgazdaságot elnyomni iparkodnak. A kereskedelem és ipar előnyére egyenlő elbánást kíván. Az őrlési forgalom megszüntetését továbbra is kívánja. A határidő üzlet eltörlését óhajtja. A költségvetést elfogadja.

Prónay Dezső báró az önálló vámterület fölállítását kívánja. Nélküle sem a mezőgazdaság, sem az ipar és kereskedelem fellendülni nem fog. Az egyetem katolikus alapjának külön kezelését kéri.

Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter Zselénzkyvel polemizál.

TÁVIRATOK.

— **Fodor József dr. temetése.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Fodor József dr., egyetemi orvos-tanár ravatalát Budapesten ma délelőtt sokan megtekintették. Ujabbban is számos koszoru érkezett a ravatalva. A koporsót délután egy órakor lezárták. A temetés óriási részvétellel történt meg. **Wlassics Gyula** kultuszminiszter meglehangú részvételeket intézett a családhoz.

— **Szélvihar Budapesten.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A fővárosban hajnal óta nagy szélvihar dúl. Több helyen ledöntötte a cégtáblákat s a telefondrótokat elszakította.

— **Sándor király Milán sirjánál.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Belgrádi távirat szerint Sándor király a jövő hó elején atyja sirjához utazik s néhány órai ott tartózkodás után visszatér székhelyére.

KIR. TÁBLAI ÉRTESÍTŐ.

1901. évi március hó 18-án s köv. napjain elintézték ügyek.

(Bövidítések magyarázata: hh. = helyben hagyva, mv. = megváltoztatva, rmv. = részben megváltoztatva, fo. = feloldva, rend. = rendkívényileg vissza, ms. = megsemmisítve, rms. = részben megsemmisítve, vu. = visszautasítva, hna. = hely nem adatott.)

I. Polgári tanács.

Előadó: *Pilch Antal.*

- V. 404. Eber Géza gond. alá hely. — hh.
424. Takaró János — Szántó János 1329 kor. 89 fil. — hh.
461. Kovács Zsuzsa s t. — Kovács János s n. törv. oszt. rész. — hh.

495. Tóth József s t. — Bátya István s t. öröks. — mv.

Előadó: *Tóthossy Béla.*

- V. 460. özv. Simon Istvánné — Kustos István s t. szerződ. érvényt. — hh.
496. Kiss Lajos — Udvardy Irma s t. 4600 kor. — hh.
586. Kelemen Titusz — Kintli Margit házass. felb. — hh.

Előadó: *Kaufmann Nándor.*

- V. 529. Barta Ferenc — Barta Sándor s n. szerződ. hatályt. — rmv.
577. özv. Győri Istvánné — özv. Szűcs Mihályné s t. 1320 frt. — hh.
602. Schwabach Zs. G. — Sánta Albert s n. 1058 kor. 94 fil. — rmv.
623. Vermes Dávid csődügye. — mv.
569. Dr. Vörös Nándor — Kacsokovics Géza végr. felfüg. — mv.
580. Pojts Antal — Dömötör Dávid s t. 160 kor. — hh.
582. Dr. Lauber Rezső — Szűcs Péter 10 kor. 64 fil. — hh.
627. Dr. Toldi Béla — Jozipovics Mártonné s t. 800 kor. — hh.

Előadó: *Holics Gyula.*

- V. 585. Kulcsár János — Récei Istvánné ing. tjog. — rend.
622. Horváth János — Horváth József s t. köz. mszűnt. — rmv.
634. Varga Juli — Lukács Juli köz. mszűnt. — hh.
665. Varga János — Pap János s t. 1000 kor. — hh.
III. 657. Marczai Mátóné — Lang József végr. felfoly. — mv.

II. Polgári tanács.

Előadó: *Röck Gyula.*

- V. 531. özv. Varga Istvánné s t. — Sós Ferenc s n. szerződ. érvényt. — hh.
619. Balázs Ferenc — Hegyi János 2300 frt. — hh.
624. özv. Stein Henrikné s t. — Horváth István s n. 7940 kor. — hh.
III. 660. Maloschik József — Geiger Gyula végr. — hh.
673. Muraközi takptár — Modrics Jeromosné végr. — hh.
674. Targos János s t. — Csonka Vilmos s t. végr. — mv.
675. Tolnay József — Fonyó Blanka s t. végr. — mv.
685. Dr. Jobst László — Deáky Sándor s n. végr. — hh.

Előadó: *Graf Károly.*

- III. 483. Levél György — Polecsik János s t. tjog. bek. — hh.
501. Baronek Mariska — Ilk Magdolna zjog bek. — hh.
517. Németh József — Cseke Mátyás zjog. előj. — mv.
519. Guttman Teréz — Guttman Jakab perfelj. — hh.
520. Guttman Teréz — Verb József perfelj. — hh.
583. özv. Gombos Vendel s t. — Szabó József zjog. bek. — mv.
691. Herman Mária s t. tjog. bek. — hh.
692. Mezőgazdasági ipar-részvénytársaság — Harangzó György s t. végr. — hh.
693. Fischer Lajos — Vörös Ferenc végr. — mv.
698. özv. Németh Jánosné — Hanyó István végr. — hh.
699. Veisz Adolf — Hirschler Miksa végr. — mv.

Előadó: *Zsabokszky Ferenc.*

- III. 193. Kishárság község — Kir. kincstár felszól. — rend.
628. Muraközi takptár s t. — Grész Alajosné végr. — hh.
629. Oroszváry Gyula — Grész Alajosné végr. — hh.
630. Dr. Remény Fülöp s t. — Habos Róza végr. — rend.
639. Macsics Lujza — Borkovics József végr. — mv.
640. Kotnyik Mari — Kotnyik János s n. végr. — hh.
659. Löbl Mór és fia cég — Szontor Pál végr. — mv.
689. Kőszegi takptár — Tuboly Viktorné végr. — hh.

Büntető tanács.

Előadó: *Bocz Alajos.*

- V. 388. Antal Mihályné lopás. — főt. kit.
III. 391. Savanyu József közcs. ell. kih. — mv.

Előadó: *Angyal Pál.*

- V. 355. Horváth János s t. erősz. nemi köz. stb. — főt. kit.
404. ifj. Dani János s t. suly. t. sért. — főt. kit.
379. Tóth János s t. suly. t. sért. — rmv.
III. 367. Spitzer Imre rágalom. — hh.

Előadó: *Nábráczky Lajos.*

- V. 319. Cserti József emberölés. — főt. kit.
363. Sándor Rachel s t. sikk. — főt. kit.
426. Szaloky Gyula lopás. — főt. kit.

Előadó: *Varga Nagy István.*

- V. 390. Keresztes T. Ferenc s t. suly. t. sért. — főt. kit.
423. Énekes István lopás. — főt. kit.
III. 461. Rauch János suly. t. sért. — rmv.

Elintézésre kifizűött ügyek.

Bejelentések 1901. évi március hó 26. s köv. napjaira.

I. Polgári tanács.

Előadó: *Pilch Antal.*

- III. 518. Nagyszékelyen elhalt Schleining Radó s n. hagy. ügye.
536. Zámbo János — Péntek Ferenc zárlat.
613. Szegárdon elhalt Ribling Vendelné hagy.
718. Neumann Ignác s t. — Jakab István s t. letét.
741. özv. Klement Jánosné — Varsony Emil letét.
745. Dr. Bodó Aladár — Ritzl János végr.
786. Kapolyon elhalt ör. Nagy Mihály hagy.

Előadó: *Tóthossy Béla.*

- V. 491. Szalai Zsigmond — Osváth István számad.
526. Kovács József s t. — Kovács István oszt. egység.
528. Keserű István — Keserű János ing. birt.
579. Szeibert Mátyás s t. — Tar István s t. ing. birt.

Előadó: *Kaufmann Nándor.*

- V. 625. Spiegl Netti és Janka — özv. Spiegl Sándorné s t. öröks.
637. Biczó Gusztáv — özv. Dálnoki Nagy Abrahámné s t. 400 kor.
638. özv. Mayer Jánosné — Vörös János 120 kor.
654. Katona József — Zsivánovits Károly ingók elkülönít.
655. Bács-bresztováci takptár — Dr. Berger Lajos 527 k. 20 fil.
656. Herceg testvérek — G. Szendt & W. Feiri cég 1100 kor.

Előadó: *Holics Gyula.*

- V. 668. Soóstö Gyula — Ottinger Berta válóper.
684. Kántor Illés s n. — Kántor Sámuel vagyoni köz. mszűnt.
713. Wobka Ernő — Bernhardi Ilona válóper.
714. Samoczi Katalin — Nagy Kálmán válóper.
730. Kannár János s t. — Tóth István s t. köz. mszűnt.
755. Tar József — id. Tar József s t. köz. mszűnt.
III. 721. Sovány Róza — Sovány Juli végreh.

II. Polgári tanács.

Előadó: *Röck Gyula.*

- V. 621. Erdős Jenő — Gál Ernő s t. ing. birt.
733. Németh Károly — Micheller Imre ing. birt.
I. 682. Deáky Rozália — Deáky Sándor s n. eskü letét.
717. Csáktornyai takptár — Spiegel Albert végr.

Előadó: *Graf Károly.*

- III. 641. Gelencsér Ferenc — Matolcsi József zjog. törtl.
672. Tamásffy Béla — Klensko Mari végreh.
690. Szauer Mihály s t. — Szauer György s t. tjog. bek.
710. Hetey Sámuel — Beck András ellenmond.
736. Varasdi takptár — Scheffer Rezső végreh.
739. Franyits Mika — Alagics s t. zjog. törtl.
752. Frankl Miksa — Kohn Henrik végreh.
773. Vald János s n. — Nagyszébeni földhitelintézet javára zjog.
774. Révai testvérek cég — Dr. Mester József végreh.
784. Ries és Berkovics cég — Grünfeld József s t. végreh.
785. Dosler Ferenc — Salamon Gyula végreh.

Előadó: *Zsabokszky Ferenc.*

- III. 697. Dibesz Jakabné — Dibesz Jakab végreh.
735. Székeslővárosi kölcs. nép-segélyegylet — Hirsch József végreh.
737. Mohácsi ált. takptár — Pöpl Henrik végreh.
738. Kácsfalu-bolmányi hitelszövetkezet — Kiefer Márton s n. végr.
740. Bokor Antal — Adorján Mihály végreh.
744. Mohácsán Stipó s t. — Mohácsán Péter végreh.
775. Tolnamegyei takptár — Csikvári Vendelné s t. végreh.
783. Dr. Nagy Sándor — Kovács István végreh.
792. Dr. Darázs Odón — özv. Bosnyák Lovroné végreh.
793. Dr. Tróll Ferenc — Sárász Mátó végreh.

Büntető tanács.

Előadó: *Bocz Alajos.*

- V. 424. Kozma József s t. lopás.
III. 444. Kuell Ágnes rágalom.

Előadó: *Angyal Pál.*

- V. 430. Gugora Péter erősz. nemi köz.
442. Herger János s t. suly. t. sért.

NEUMANN M.

BUDAPEST, IV. ker., Muzeum-
körut 1. sz.

Pécs városa, Baranya-, Tolna- és Somogyvármegyék t. közönségé-
nek becses tudomására hozza, miszerint

 PÉCSETT, Széchenyi-tér,

(Takarékpénztári palota)

férfi-, fiu- és gyermek

ruha-áru

 fiókküzletet nyitott.

Az egész országban általánosan elismert szigorú elveim a kiszolgálásra nézve itt is változatlanul irányadók lesznek, hogy az ország ezen részében is kiérdemeljem a bizalmat és azt magamnak fönntartsam.

Teljes tisztelettel

Neumann M.

FIÓKKOK: Arad, Belgrád, Debrecen, Fiume, Kassa, Kolozsvár, Nagy-
várad, Pécs, Pozsony, Sofia, Temesvár, Zágráb.

 Árjegyzék ingyen és bérmentve.